

Svar på skriftligt spørgsmål om skattetjänstemän och iakttagande av Skatteförvaltningens anvisningar och verksamhetsprinciper

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 452/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Marko Kilpi/saml:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att Skatteförvaltningens skattetjänstemän ska iaktta skattemyndighetens egna anvisningar och verksamhetsprinciper, och

hur säkerställer man att Skatteförvaltningen agerar jämlikt, proportionerligt och rättvist, med andra ord i enlighet med principerna för god förvaltning, vilket borde vara den grundläggande utgångspunkten i all förvaltningsverksamhet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Principerna för god förvaltning föreskrivs i förvaltningslagen. Förvaltningslagen förutsätter att myndigheterna bemöter dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt. Kravet på lika bemötande innebär att myndigheten vid sin tolkning och tillämpning av bestämmelser ska behandla likadana fall på samma sätt och olika situationer med beaktande av skillnaderna i dem. Vid bedömning av fallens likhet eller olikhet ska objektiva kriterier användas. Jämlikhetsprincipen förutsätter också jämlika förfaranden.

Jämlikt bemötande av skattskyldiga samt konsekvent och enhetlig beskattning framhävs i lagen om Skatteförvaltningen, vars 2 § föreskriver att Skatteförvaltningen ska främja en riktig och enhetlig beskattning. Till exempel Skatteförvaltningens tolkningsrekommendationer och tillämpningsanvisningar som främjar enhetlighet, förutsebarhet och rättssäkerhet i beskattningen verkställer detta krav.

Bestämmelser om beskattningsförfaranden finns i lagen om beskattningsförfarande. Den nämnda lagen innehåller bland annat bestämmelser om principerna för verkställande av beskattningen, såsom fördelning av utredningsskyldigheten och utredning av ärende.

Utredning av skatteärende handlar om att ta fram utredningar och bevis som behövs för att avgöra ett ärende. När den skattskyldige har uppfyllt sin deklarationsskyldighet, ska skattemyndigheten och den skattskyldige i mån av möjlighet delta i utredandet av ärendet. Då ska utredning i ett

ärende läggas fram främst av den part som har bättre förutsättningar att göra detta. I regel ska myndigheten se till att ärendet utreds. Från den skattskyldige ska vid behov begäras eller annars anskaffas de kompletterande uppgifter och utredningar, som är nödvändiga för beskattningen och som Skatteförvaltningen inte har kännedom om.

Enligt 26 § 6 mom. i lagen om beskattningsförfarande, som innehåller bestämmelser om utredning av ärende, ska skattemyndigheten när beskattningen verkställs pröva erhållna uppgifter och utredningar på det sätt som är motiverat med hänsyn till ärendets art och omfattning, lika bemötande av de skattskyldiga samt skattekontrollens behov. Skatteförvaltningen kan således behandla olika ärenden på olika sätt och selektera vissa saker för närmare granskning och behandla övriga saker mer summariskt. Man tillämpar färdigt bestämda enhetliga selektionsvillkor på uppgifterna och när villkoren uppfylls lyfts saker till närmare undersökning. Skattekontrollen undersöker ett selekterat fall och begär vid behov verifikat och tilläggsutredningar som gäller ärendet samt avgör ärendet.

På grundval av ovan nämnda bestämmelse kan Skatteförvaltningen exempelvis ange selekteringsgränser för de minimikrav som skattskyldiga deklarerar, så att kravet överförs till tjänsteinnehavare för närmare undersökning när gränserna överskrids. Selektionsvillkor tillämpas på lika grunder på alla skattskyldiga. Skatteförvaltningen har också arbetsmetodanvisningar som anger vilka utredningsåtgärder och andra åtgärder en tjänsteinnehavare ska utföra i ett selekterat ärende. Beskattningsavgöranden i enskilda fall fattas på grundval av de i fallet rådande omständigheterna och den utredning som lagts fram. Också behovet av ytterligare utredningar som begärs från den skattskyldige för att utreda ärendet och uppnå ett lagenligt beskattningsbeslut beror i sista hand på de uppgifter som Skatteförvaltningen förfogar över vid den tidpunkt då ärendet undersöks, vilka den skattskyldige själv lämnat tidigare eller som Skatteförvaltningen erhållit på något annat sätt. För att säkerställa beskattningens riktighet och följdriktighet ingår i förfarandet också att man utreder om samma ärende lyfts fram i den skattskyldiges tidigare års beskattning och hur det behandlats då. Den skattskyldige förfogar även över effektiva rättsmedel för överklagande om den skattskyldige anser att han fått ett felaktigt beskattningsbeslut. Detta har betydelse med tanke på den skattskyldiges rättsskydd.

Skatteförvaltningen förser tjänsteinnehavarna som verkställer beskattning kontinuerligt med anvisningar och utbildning, med vilka man säkerställer ett enhetligt iakttagande av förfarandena. Utöver anvisningar om förfaranden utfärdar Skatteförvaltningen tolknings- och tillämpningsanvisningar exempelvis om förutsättningarna för beviljande av avdrag i syfte att främja en enhetlig beskattning.

Helsingfors 7.1.2026

Inrikesminister Mari Rantanen